

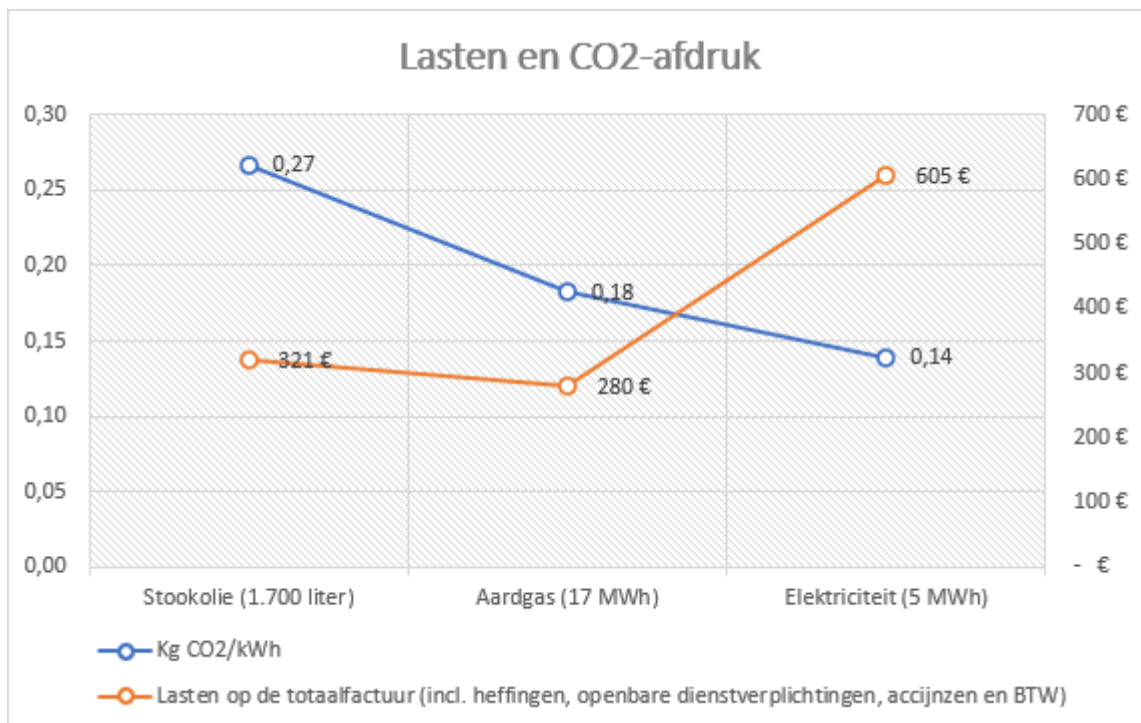
4 juni 2024

FEBEG en Testaankoop vragen samen om de beleidskosten in de elektriciteitsfactuur te verminderen

Vandaag spreken FEBEG – de Federatie van Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven – en consumentenorganisatie Testaankoop met één stem. Ze stellen allebei in hun verkiezingsmemoranda een verlaging van de taksen op elektriciteit voorop. De organisaties vinden dat de huidige situatie, met vele taksen, heffingen en openbare dienstverleningen, de elektrificatie afremt. FEBEG en Testaankoop willen dat onze overheden de factuur naar beneden halen, juist om deze evolutie te kunnen ondersteunen. Daarvoor hebben de organisaties ook alle politieke partijen aangeschreven.

Elektriciteit meest efficiënt

Elektriciteit wordt op dit moment veel zwaarder belast dan de meeste andere energiebronnen, ook al is de intrinsieke CO₂-uitstoot van elektriciteit veel lager dan bijvoorbeeld gas en stookolie.

* Gebaseerd op de gemiddelde energieprijzen 2024 o.b.v. officiële maximumprijzen voor stookolie en boordtabel CREG voor elektriciteit en aardgas.

Nochtans is het essentieel in de energietransitie dat we de omslag maken naar meer elektriciteit, omdat dat nu eenmaal een veel efficiëntere energiebron is. Elektrische toestellen zetten energie veel efficiënter om in arbeid of warmte dan toestellen die worden aangedreven door fossiele brandstoffen,

Een hogere efficiëntie betekent een aanzienlijke vermindering van de primaire energievraag, en dus een daling van de uitstoot van broeikasgassen, en de CO₂-uitstoot zal alleen maar verder dalen als het aandeel hernieuwbare elektriciteit stijgt. Maar op dit moment compenseert dat niet voor de hoge kosten van elektriciteit, die het gevolg zijn van de vele taksen, heffingen en openbare dienstverplichtingen (ODV's) die op elektriciteit worden geheven. Die kosten hebben geen plaats in de elektriciteitsfactuur, en zouden via algemene middelen moeten gefinancierd worden.

Voorbeeld: verwarming

De gevolgen van een hoge belastingsdruk worden duidelijk wanneer we kijken naar verwarming. 85% van het energieverbruik van Belgische gezinnen (transport niet meegerekend) gaat naar verwarming. Voor meer dan vier vijfde van de Belgische gezinnen gebeurt dat op gas of stookolie. De omschakeling naar energie-efficiënte technologieën zoals een warmtepomp, op elektriciteit dus, is op dit moment financieel gewoon niet rendabel bij meeste van de bestaande woningen, onder meer door de te zwaar belaste elektriciteitsfactuur.

De prijs van elektriciteit is inderdaad gemiddeld 4,1 keer hoger dan die van gas, en 3,6 keer hoger¹ dan stookolie. Een warmtepomp moet dus al bijna 5 keer efficiënter zijn vooraleer het financieel interessant wordt voor gezinnen om over te schakelen, en dat is niet het geval. Het is daarom essentieel om de taksen en heffingen uit de elektriciteitsfactuur te halen, zodat de prijsverhouding naar beneden kan. Idealiter kost elektriciteit ongeveer 1,65 tot maximum 2,14 keer meer dan aardgas, en 1,87 tot maximum 2,51 keer meer dan stookolie, want dan kan de investering van een warmtepomp terugverdiend worden².

Koolstofprijs

In 2027 zullen nieuwe Europese regels - de zogenaamde ETS 2 - opleggen dat er een koolstofprijs komt, o.a. in de sectoren verwarming en transport. Energiebronnen die meer CO₂ uitstoten dan elektriciteit zullen op die manier duurder worden, want de belastingen erop (zowel taksen en accijnzen als openbare dienstverplichtingen) zullen gebaseerd zijn op uitstoot van broeikasgassen en milieu-effecten. Hoe minder impact op het klimaat en het milieu, hoe minder belasting. Maar dan moeten er ook begeleidende financiële steunmaatregelen komen zodat geen enkele consument aan kant moet blijven staan.

¹ Gemiddelde coëfficiënt tussen januari 2020 en januari 2024 op basis van de gemiddelde 'all in'-prijs die maandelijks door de CREG wordt gepubliceerd.

² Coëfficiënten uit een overheidsstudie gepubliceerd in april 2023: [Klimaat.be](https://www.klimaat.be)

Regeringen hebben instrumenten om het tij te doen keren

Daarom roepen FEBEG en Testaankoop samen de federale en gewestelijke overheden op om een transparante strategie en een duidelijk tijdschema uit te werken rond een nieuwe, verantwoorde energiefiscaliteit. Volgens de twee organisaties zijn de belangrijkste elementen van een dergelijke strategie de volgende:

- Voorspelbaarheid van de belastingen (taksen, accijnzen en ODV's) op lange termijn;
- Een transparante rapportering van de regulatoren over alle kosten die vandaag via de energiefactuur worden doorgerekend en voorstellen tot alternatieve financieringspistes
- Het herleiden van de elektriciteitsfactuur tot de essentie, inclusief een duidelijke visie en tijdslijn voor het verlagen van de talrijke kosten op elektriciteit;
- Logische taksen, gebaseerd op de CO₂-uitstoot en milieu-impact van de energiebron;
- Duidelijke becijfering over de financiële impact van een hervorming van de energieheffingen op de factuur van gezinnen;
- Bijzondere aandacht voor regressiviteit waarbij gezinnen met lage inkomens sterker getroffen worden: begeleidende financiële steunmaatregelen voor kwetsbare consumenten;
- Voldoende sensibilisering van en informatieverstrekking aan burgers over deze impact zodat zij er rekening mee kunnen houden bij belangrijke beslissingen zoals de renovatie van een woning, in samenwerking met onder meer elektriciteitsleveranciers en energiehuizen;
- Een parallel kader dat energie-efficiënte investeringen aanmoedigt, bijvoorbeeld via premies voor kwetsbare groepen;
- Een parallel kader dat verhuurders aanmoedigt om te investeren in de energie-efficiëntie van hun gebouwen;
- Een voorbeeldfunctie voor sociale huisvesting wat betreft energie-efficiëntie.

Meer informatie

Ortwin Huysmans / Testaankoop

+32 486 76 21 48

ortwin.huysmans@test-aankoop.be

Marc Van den Bosch / FEBEG

+32 497 30 98 79

marc.vandenbosch@febeg.be